

Translokationstale – HHX 2025

Kære handelsstudenter.

Varmt velkommen til jer – og til jeres nærmeste. Stort tillykke med jeres studentereksamen.

I dag er jeres store dag. En milepæl i jeres liv, I altid vil huske.

Man kommer ikke sovende til en studentereksamen – og nu sidder I her, omgivet af stolte lærere og familier, med kongeblå huer som synlige beviser på, hvor seje I faktisk er.

Her på Køge Handelsskole har I ikke kun lært om økonomi, sprog og kultur.

I har også lært om samarbejde.

Vedholdenhed.

Modstandskraft.

Jeg har spurgt jeres lærere: Hvad kendetegner jer – studenter årgang '25?

De svarede, at I er som stjerner.

Nogle af jer har skinnet tydeligt – i fagene, på scenen, til festerne, i udvalgene.

Andre lyser stille – med blik for fællesskab og vedholdenhed.

Nogle har somme tider haft lyset dæmpet, men har alligevel gjort billedet helt.

Samlet danner I en smuk stjernehimmel.

Forskellige, men forbundne.

Lærerne har set jer alle, I er nysgerrige, arbejdsomme og omsorgsfulde.

At I ikke bare har søgt viden – men også turdet være kritiske over for det, I mødte.

At I er gode til at samarbejde. Og I har ambitioner – ikke kun om karakterer, men også om relationer.

Det siger noget usigeligt vigtigt om jer som mennesker.

For gymnasiet handler selvfølgelig om faglighed.

Men det handler i lige så høj grad om at blive til som menneske.

Og jeres gymnasietid har forandret jer – ligesom verden omkring jer har forandret sig.

Kunstig intelligens er gået fra fremtidsvision til hverdagsteknologi.

Krige og handelskrige – også i Europa – truer sikkerhed og demokrati.

Dem, vi troede var vores allierede, er det måske ikke alligevel.

Men I har også oplevet, at vi rykker sammen i bussen, når det gælder.

At vi ikke kan tage demokratiet for givet.

Måske har I allerede opdaget, at jeres empati og evne til at skabe fællesskaber er jeres superkraft?

Det kan ofte føles, som om verden konstant trykker på speederen.

Derfor er det modigt – og til tider nødvendigt – at trykke på bremsen.

For som filosofen Svend Brinkmann minder os om, lever vi i en kultur, hvor vi har fået fødder i stedet for rødder.

Så nogle gange skal vi måske bare give os selv den ro og luksus det er, at slå rødder i sin egen tid.

At bruge tid på det, der ikke er effektivt.

Ikke målbart.

Ikke prestigefyldt.

Som en af mine yndlingsforfattere, Stine Pilgaard, skriver i Meter i sekundet:

“Jeg er bedst til det, man ikke kan måle.”

Og det tror jeg faktisk, de fleste af os er.

Jeres værdi ligger ikke kun i karakterer, men i evnen til at være i verden på en måde, der gør den lidt bedre.

Derfor håber jeg, I husker at give plads til det umålelige,

Det der ikke kan skrives ind i et regneark, men som kan mærkes i solar plexus.

At I giver jer tid til at tænke, tid til at undre jer – og tid til bare at være.

Til at læse en bog, I måske ikke forstår med det samme.

Til at gøre noget langsomt, der giver jer tænkepauser fra det pulserende liv

... uden at måle livet i likes eller karakterer.

I har opbygget et stærkt fællesskab her på skolen, og nu træder I ud i nye.

Nogle af jer skal studere. Andre skal holde sabbatår

- eller måske endda starte virksomheder op.

Uanset hvad, vil I møde nye mennesker, nye perspektiver - og nye udgaver af jer selv.

Og I vil stå overfor mange valg.

Svære valg.

Nogle gange umulige valg.

Hvordan ved I så, om I vælger rigtigt?

Det ved I ikke.

Men hvis plan A ikke virker så har alfabetet altså 28 andre bogstaver.

Så kære studenter, træd ud i verden. Træd ved siden af. Tag første skridt

- også selvom vejen er tåget.

Træd med respekt for jeres egne rødder - og for andres.

For som ungdomsforskeren Noemi Katznelson så fint siger:

Trivsel og læring er forbundne kar.

Det gælder i skolen, men også i livet.

I lærer mest dér, hvor I trives.

Så søg steder, hvor der er plads til hele mennesker.

Hvor man både kan folde sig ud – og puste ud – når livet kræver det.

Og når vi ikke kan gøre alting, så kan vi – som forfatter Niels Overgaard siger – gøre noget ved det, vi kan gøre noget ved.

Og lade resten ligge.

Og til jer forældre:

Det er også en stor dag for jer.

Tak fordi I betroede jeres smukke unge mennesker til os på Køge Handelsskole.

Det har været en fornøjelse at medvirke til at gøre dem klar til at skabe deres egne veje i verden

- til glæde for dem selv og Danmark og måske endda også resten af verden.

Kære studenter, endnu engang stort tillykke med jeres huer.

Mød livet og andre mennesker med nysgerrighed, rummelighed, mod ... og en veludviklet PYT-knap.

Og sæt kærlige fodaftryk i verden.

- Det har verden særligt brug for i disse tider.

På KHS har I skabt minder, der vil følge jer resten af livet.

Uanset hvor I går hen, vil I altid være en del af Køge Handelsskoles familie.

Og husk: Den bedste måde at forudsige jeres fremtid på – ja, det er ved at skabe den selv.

Og bliv på cyklen - selv når det går opad.

Vi forstår ofte først betydningen af det, vi gør, når tiden har fået lov at virke.

Som Søren Kierkegaard sagde:

“Livet skal forstås baglæns – men må leves forlæns.”

Men én ting er sikkert:

I får det liv, I har modet til at forfølge! Så vær den ændring, I ønsker at se i verden

(ja, den har jeg lånt fra Gandhi).

Kære studenter - NYD jeres studentertid, det er fuldt fortjent. Jeg dimitterer jer nu som studenter fra Køge Handelsskole.

Lad os alle rejse os og udbringe et 3-foldigt leve:

De nye studenter længe leve - HURRA! HURRA! HURRA!

- *Stig Johansen, 29. juni 2025*